

Inte ens hälften av sjukhusen har plan för jämställdhet

16 av 31 sjukhus/sjukvårdsorganisationer saknar jämställdhetsplan och inget av dem som har en plan når upp till målen.

II Det är slutsatser som Kvinnliga Läkares förening (KLF) drar utifrån en undersökning som de själva presenterade i förra veckan. KLF har precis som 2001 och 2002 begärt ut jämställdhetsplaner från sjukhus och sjukvårdsorganisationer i hela Sverige och säger att situationen är ännu sämre nu än då.

– Omorganisationer med sammanslagningar och splittringar är ett problem, säger Ingela Heiman, ordförande i KLF.

Upprättande av planer verkar också hänga på om rätt person finns på rätt plats. Slutar en nyckelperson riskerar sjukhuset att bli utan jämställdhetsplan. Ingela Heiman säger att det förekom att sjukhusledningen inte ens visste vem som hade ansvaret för jämställdhetsplanen.

Skaraborgs sjukhus i Skövde var det sjukhus som fick bäst resultat enligt den skala som KLF upprättat i enlighet med Jämställdhetsombudsmannens kriterier för vad som ska ingå i en jämställdhetsplan.

Ingela Heiman säger också att alla de som inte har någon jämställdhetsplan anser att de har giltiga skäl att avstå från sin lagstadgade skyldighet.

– Men det är en väldigt tandlös lag! Det händer ju inget om man inte gör någon jämställdhetsplan.

KLF skriver också i sitt pressmeddelande att föreningen önskar att sjukvårdens arbetsgivare lade ner lika mycket energi på att följa Jämställdhetslagen som att följa Biobankslagen.

Sara Gunnarsdotter

sara.gunnarsdotter@lakartidningen.se

Mölnåls vårdcentral inför sextimmarsdag

Tvåskift ska öka tillgängligheten

Sex timmars arbetsdag med full heltidslön. Det får läkarna och sjuksköterskorna på privata Mölnåls vårdcentral från mitten av januari 2006.

II Med tvåskift under utökade öppettider, 07–20 måndag till torsdag och med 25 procent av lönerna till läkare och sjuksköterskor resultatbaserade, räknar Mölnåls vårdcentral med att kunna fördubbla produktionen i befintliga lokaler.

En och en halv läkartjänst och en sjukskötersketjänst tillförs genom utökade deltidsjobb.

Sextimmarsdag för personalen har inte varit målet. Det handlar i första hand om möjligheten att expandera till betydligt bättre tillgänglighet. Sextimmarsdagen i tvåskift är ett medel för att nå dit.

– Trycket på vår tidsbeställning bara ökade och distriktssköterskan, som tar emot tidsbeställningarna, fick ägna mer och mer tid åt att hjälpa vårdsökande, som inte var listade hos oss, att hitta andra vårdmöjligheter, berättar Katarina Järbur, läkare och chef för Mölnåls vårdcentral.

Idé från tandläkare

Idén till den nya organisationen, ofta kallad Toyotamodellen, kom från en tandläkarmottagning. I bottenvåningen i samma hus där Mölnåls vårdcentral ligger finns en av Praktikertjänsts tandläkarmottagningar. Där började personalen våren 2005 arbeta tvåskift för att kunna ta emot fler patienter.

Tandläkarna hade i sin tur hämtat idén till ny arbetsorganisation med tvåskift hos Toyotas bilverkstad i Mölnåldal.

Mölnåls vårdcentral ligger i Mölnåls centrum, och är lätt tillgänglig också för patienter från Göteborg.

– En intressant utveckling, men håller det i längden att göra åtta timmars jobb på sex timmar? Risken finns att personalen slits ut, men det kan fungera och är värt ett försök, säger Göran Fålhämmer, ordförande i Nordvästra Götalands läkarförening.

Kollektivavtal efterlyses

– Sextimmarsdag är bra. Men jag efterlyser ett lokalt kollektivavtal, som jag inte hunnit få något förslag till än, säger Eva Paxlind, Vårdförbundet i Västra Götaland.

Tills hon sett ett avtalsförslag ifrågasätter hon också om lönen som till 25 procent ska vara resultatbaserad verkligen blir en heltidslön med samma sociala villkor som i ett traditionellt avtal.

Gunilla Mosén
frilansjournalist

Toyotamodellen

Toyotas bilverkstad i Mölnåldal hade så långa köer att det började hota bilförsäljningen.

Vd Tommy Witedal övervägde först att bygga ut men kom fram till att två skift kunde rymmas inom ordinarie arbetstid, alltså utan ob-ersättningar.

Bilmekanikerna erbjöds sextimmarsdag med bibehållen heltidslön.

Resultatet är kapade köer till verkstaden, ökad omsättning och lönsamhet och bättre hälsa med mycket få sjukskrivningar bland personalen.

Regeringsförslag mot antibiotikaresistens och vårdrelaterad sjukdom

II Övergripande krav på god hygien ska införas i Hälso- och sjukvårdslagen. Detta enligt propositionen »Strategi för ett samordnat arbete mot antibiotikaresistens och vårdrelaterade sjukdomar« (prop 2005/06:50), som regeringen tog beslut om förra veckan.

I propositionen föreslås bland annat att Socialstyrelsen ska inventera antibio-

tikaanvändningen inom öppen- och slutenvård och att Smittskyddsinstitutet ska göra en översyn av den nationella övervakningen av antibiotikaresistens och antibiotikaförskrivning. Läkemedelsverket ska kartlägga miljöeffekter av antibiotikaanvändning.

Förutom skärpta hygienkrav föreslås ytterligare ett antal lagändringar. I

Smittskyddslagen vill regeringen föra in ett förtydligande av smittskyddsläkarens ansvar i arbetet mot vårdrelaterade sjukdomar, genom att smittskyddsläkaren får som uppgift att följa att vårdgivare vidtar de åtgärder som krävs för att förebygga smittspridning.

Lagändringarna föreslås gälla från den 1 juli 2006. **LT**